

Icoon Innovatieve waterkerende landschappen als onderdeel van de Vlaams-Nederlandse Samenwerking

.....
Jouke Heringa

DE PERSOONLIJKE HOGESCHOOL

Vlaams-Nederlands
Samenwerkingsplatform
Deltavraagstukken

Innovatie, onderzoek &
onderwijs

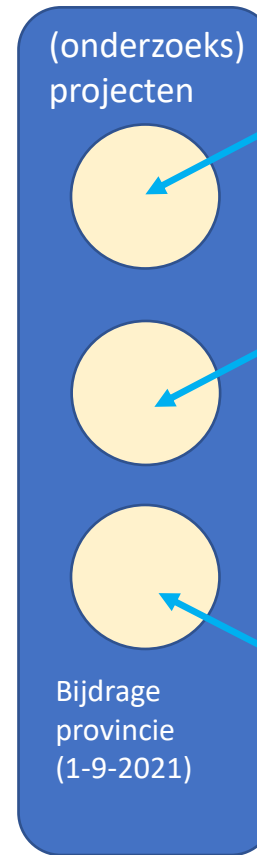
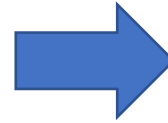
Bouwstenen:

Water, voedsel, energie

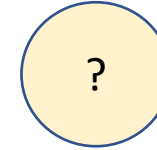
Sociale innovatie:
maatschappelijke opgaven

Grensoverschrijdend VL NL

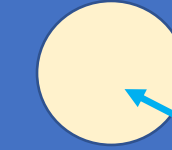
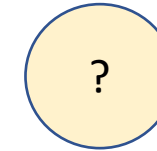
Delta Climate Centre

Werken met Waterkerende
Landschappen (KIA)

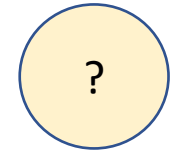

Oosterschelde

Bijdrage
provincie
(1-9-2021)

Westerschelde

Doen wij de goede
dingen en doen wij
de dingen die we
doen goed?

Zijn de gekozen
oplossingen
beargumenteerd
wenselijk en
cultureel haalbaar?

Project 1: Werken met Waterlandschappen

Missie van het project WmW

- Nieuwe verdienmodellen voor (natuur)inrichtingstrajecten in de land-waterovergangszone passend bij de maatschappelijke opgaven.

Jaarlijkse Bootcamps
(kennisuitwisseling naar buiten)

Living Lab Koopmanspolder
(Verbinden van voor- en achteroever)

Living Lab Waterkerende landschappen
(inrichting land-waterovergangen, hergebruik slib)

In retrospectie: de transformatie van land-waterovergangen in estuaria

door:

*beschouwde cases *)*

- Managed realignment ~ Dijkverlegging Het Zwin, Perkpolder, (Hedwigepolder)
- Regulated Tidal Exchange ~ Gecontroleerd Gereduceerd Getij Waterdunen, Dubbele Dijk, Lippenbroek, Kruibeke
- Controlled reduced Tide ~ Gecontroleerd Overstromings Gebied Kluster Kalkerse Meersen, Vallei de Grote Nete

Houd de Oosterschelde open!

- Bouw aan grotere bewustwording omtrent klimaatverandering
- Verken scenario's en alternatieve bouwstenen
- Verbind opgaven (integraal denken dus)
- Betrek ook ondernemers, burgers, jongeren/studenten

Project 2: Klimaat Adaptieve Waterkerende Landschappen 2021-2023

Aanpak:

- Gebiedsgericht, coalitie bouwen, bottom-up!
- Kennis ontwikkelen over zeespiegelstijging en klimaat
- Bouwstenen voor combinaties van waterveiligheid met meerwaarde voor natuur, recreatie en voedselproductie.
- Bewustwording en eigenaarschap om tot innovatieve pilots te komen

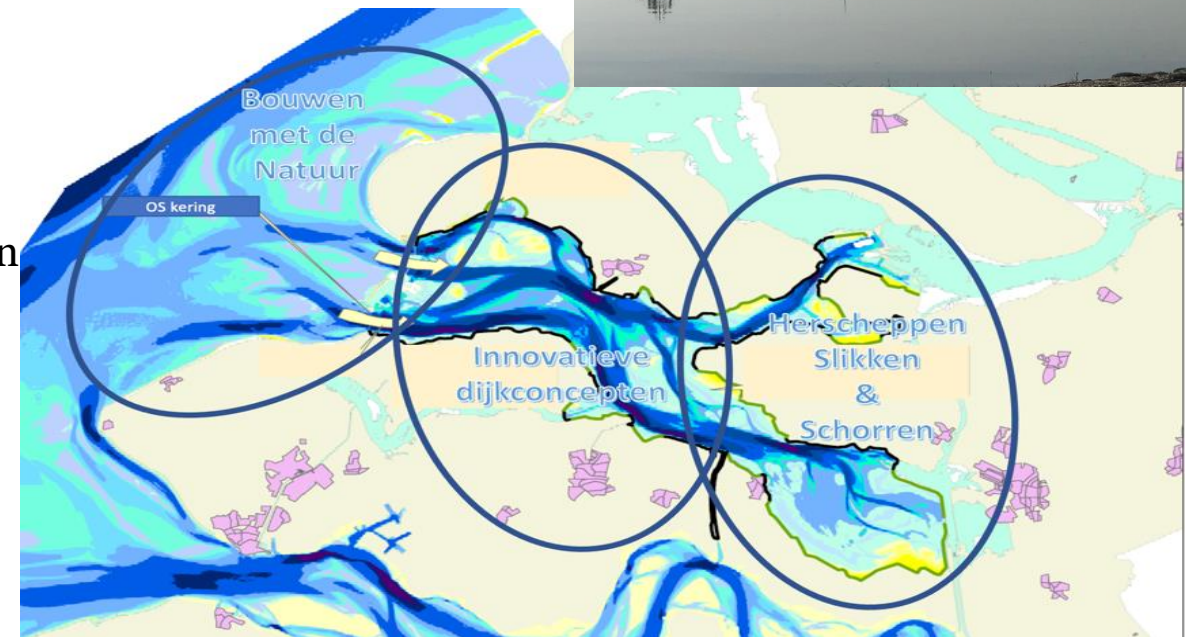
> Sociale innovatie-leergemeenschap, studenten/human-capital,

Doel:

Tijdig aanpassen aan de stijgende zeespiegel en de leefbaarheid in en rondom de Oosterschelde op de lange termijn vergroten!

De inzet is drie gebiedscoalities op te richten:

- 1^e Schouwen-Duiveland (zone Zierikzee-Watersnoodmuseum – Bruinisse),
- 2^e Noord-Beveland (zone Oosterscheldekering -Colijnsplaat/Kats),
- 3^e De Banjaard

Wisselende reacties op NIOZ rapport over Dubbele Dijken met Wisselpolders

'Polders tijdelijk onder water om Zeeland veilig te houden'

Dubbele dijken als robuuste waterkerende landschappen voor een wellevende Zuidwestelijke Delta.

2 ZEELAND

Commentaar

- Idee wisselpolder
- niet afserveren

Wat in Zeeland de gemeenschap in beweging wil brengen, wordt begonnen aan 'het dubbele dijk' en de polders van het NIOZ. Het is niet de enige manier om de veiligheid van de polders te waarborgen, maar het is wel de meest robuuste manier om de veiligheid van de polders te waarborgen.

ZEELAND

Het idee polders tijdelijk onder water te zetten krijgt weinig bijval in Zeeland

Ontpolderen is niet dé oplossing'

Wij pleiten voor een breder onderzoek leg als op tafel en vijf wisselpolders voor toepassing in Zeeland.

DEN HAAG

CDA tegen onder water zetten van Zeeuwse polders

Het CDA in de Tweede Kamer ziet het plan om polders in Zeeland tijdelijk onder water te zetten niet zitten. Onderzoeksinstituut NIOZ in Yerseke presenteerde onlangs een plan om op die manier de gevolgen van de zeespiegelstijging op te vangen. Maar de CDA-Kamerleden Joba van

8 ZEELAND

'Afsluiten van Westerschelde beschermt'

Dubbele dijken als robuuste waterkerende landschappen voor een wellevende Zuidwestelijke Delta.

2 ZEELAND

Commentaar

- Lusten en lasten
- Westerschelde

De Westerschelde ligt in Nederland, maar is voor België een belangrijke waterkering. Het is de enige waterkering die de Westerschelde beschermt tegen de zee. Het is de enige waterkering die de Westerschelde beschermt tegen de zee.

Minister serveert idee wisselpolders niet af

Minister van Landbouw, Natuur en Voedselzekerheid, Elbert-Jan Brilman, heeft de polders tijdelijk onder water te zetten niet afgekeurd. Het is een goede manier om de veiligheid van de polders te waarborgen.

Ze gezien

Wisselpolders: goed idee of schrikbeeld?

Het met polders tijdelijk onder water te zetten is een goed idee om de veiligheid van de polders te waarborgen.

ZEELAND

Plan van Groen, links

'Laat water zelf land opbouwen'

Boeren vrezen de dupele te worden van Zeeuwsche Klimaatplannen

ZEELAND

Waterschap werkt niet mee aan tijdelijk onder water zetten polders

Waterschap Scheldereenheid zal niet meewerken aan een proef met wisselpolders in Zeeland. Daarvoor is er in de provincie te weinig steun, stelt het dagelijks bestuur.

ZEELAND

Wisselpolders in Zeeland zijn het onderzoeken waard

Het idee van wisselpolders is nog maar nauwelijks geopperd in Zeeland of het werd van vijf kanten afgesloten. Onderzoeksinstituut NIOZ in Yerseke deed in januari een oproep om aan de slag te gaan met wisselpolders, als mogelijke oplossing voor de zeespiegelstijging.

Tjeerd.Bouma@nioz.nl

Project 3: Dynamische Kustlandschappen

Kernvragen WP1: Sociale innovatie & draagvlak

- 1) Kunnen we middels een concrete pilot komen tot een breder toepasbaar protocol voor sociale innovatie?
- 2) Wat is de mening van de Zeeuwse bevolking over dynamische dijklandschappen, verschilt dit per regio, en waarom?

Kernvragen WP2: Technische analyse dubbele dijken met wisselpolders

- 1) Hoe veilig zijn dubbele dijken op verschillende tijdschalen & is het inpasbaar in de wettelijke kaders – HKV
- 2) Kunnen dubbele dijken met opslibbende wisselpolders helpen tegen verzilting? – Deltares
- 3) Hoe hangen opslibbing en ecosysteemdiensten van wisselpolders af van het ontwerp en de omgeving? – NIOZ

UNIVERSITY
.....
OF APPLIED SCIENCES

Uitgangspunten

Raamwerk sociale innovatie

Proces is gericht op *beargumenteerd wenselijke* en *cultureel haalbare* veranderingen tot stand te brengen:

- Beargumenteerd wenselijk: onderbouwd met feiten en/of wetenschappelijke inzichten
- Cultureel haalbaar: passend binnen de cultuur van een plaats/regio en met voldoende draagvlak

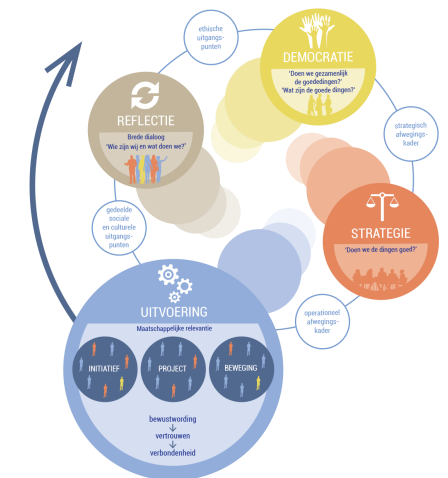
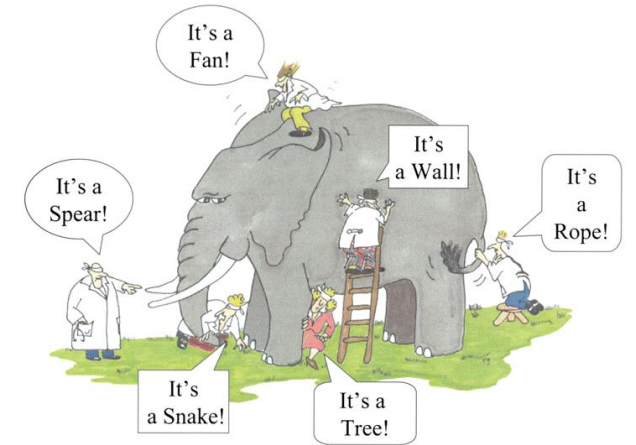
Criteria: 3/5 E's

- Efficacy, Effectiveness, Efficiency
- Elegant, Ethical

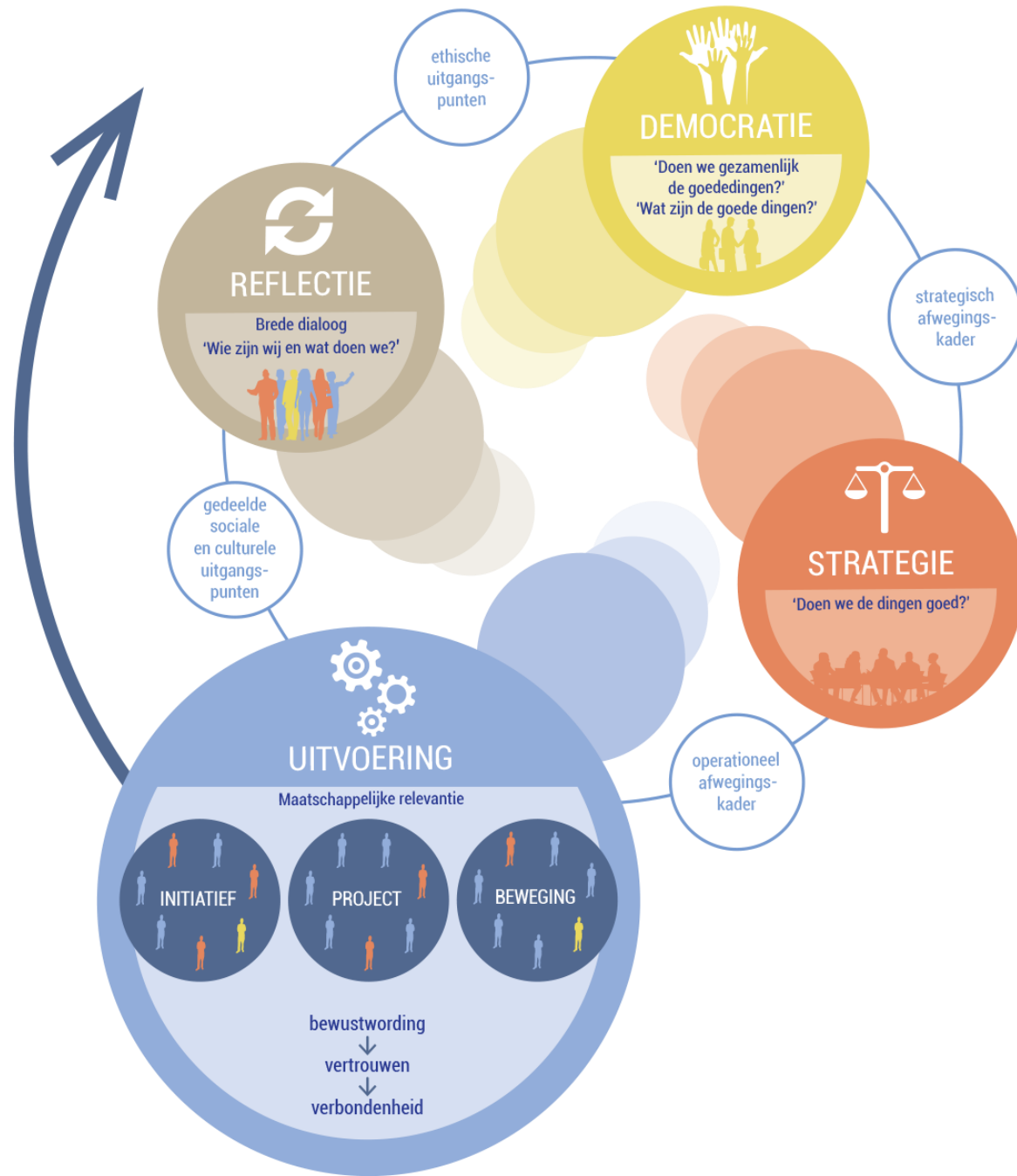
3 principes

één axioma,
twee
opdrachten

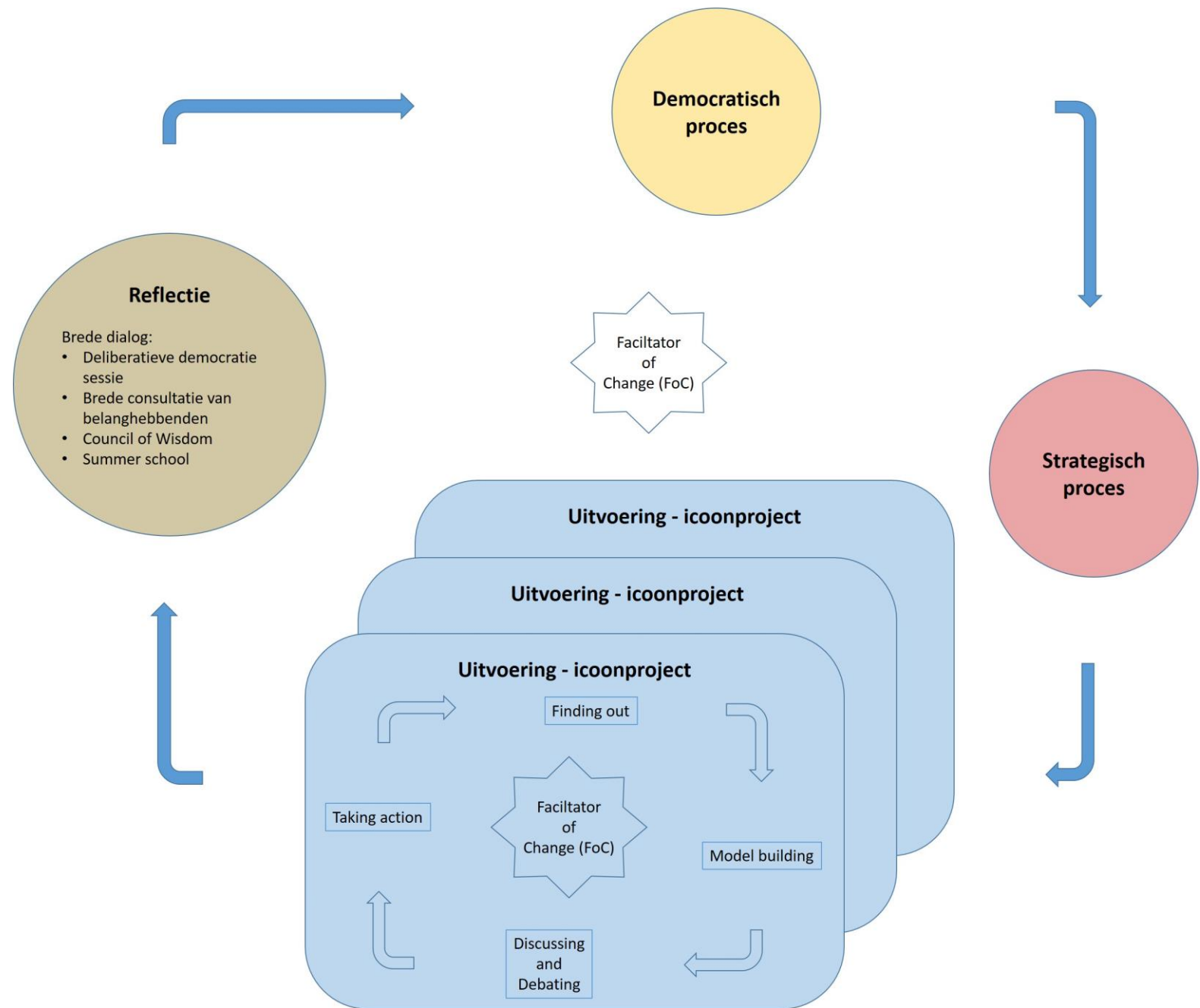
- Axioma: *we got to move*, een feit en een *call to action*.
- Opdracht 1: creëer bewegingsruimte
 - Wederzijds begrip (*mutual understanding*)
 - Herkennen en erkennen van elkaars wereldbeelden (niet noodzakelijkerwijs eens zijn)
 - Oordeel uitstellen
- Opdracht 2: bepaal de juiste richting
 - Gedeelde betekenis (*shared meaning*)
 - Sturen op culturele identiteit: wie zijn we, wat doen we?
 - Verificatie (dingen goed doen) → validatie (gezamenlijk de goede dingen doen). Uiteindelijk doen we de goede dingen goed.
 - Met als doel veranderingen te bewerkstelligen
 - Beargumenteerd wenselijk en cultureel haalbaar
 - Blijvende impact

Raamwerk sociale innovatie: "Duurzame, Samen lerende Maatschappij"

Raamwerk sociale innovatie: "Duurzame, Samen lerende Maatschappij"

Icoon

versus

Icoonproject

- Icoon
 - Facilitator of Change (FoC)
 - Reflectie - brede dialog (over icoonprojecten heen)
 - Deliberatieve democratie sessie
 - Brede consultatie van belanghebbenden
 - Council of Wisdom
 - Summer school
 - Uitvoering (in icoonprojecten)
 - Leerproces - workshops sociale innovatie
 - Principes
 - Proces
 - Guided conversations
 - Afhankelijk van icoonproject, aanvullingen als
 - Rijk plaatje
 - Guided conversations
 - Co-creatie- en validatiesessies
- Icoonproject
 - Facilitator of Change (FoC)
 - Uitvoering
 - Volgens icoonprojectplannen (met sociale innovatie)